

رایاآموز

محور سوم سواد دیجیتال
موضوع:

آموزش نرم افزار ویندوز

نمونه محتوای آموزشی ویژه دانش آموزان
تهیه شده در گروه های آموزش ابتدایی
دفتر آموزش دبستانی

گردآورنده:

وحیده رحمانی خراسانی

تیم پشتیبان:

مهندس احمد اسمعیلی، میترا مرتضوی، دکتر شبنم وداد تقوی
فاطمه قاسمی، معصومه اسداله زاده، فرزاد باغنده

قسمت اول : آموزش نرم افزار ویندوز

موضوع : آشنایی کلی با محیط داخلی ویندوز - نوار وظیفه - درایوها -
راه اندازی مجدد و خاموش کردن

آشنایی با محیط ویندوز (در ویندوز ۷):

هنگامی که دکمه مربوط به روشن کردن کامپیوتر (دکمه power) را فشار می دهیم، کامپیوتر روشن شده و سیستم عامل نصب شده بر روی کامپیوتر، اجرا خواهد شد. ظاهر ویندوز ۷ مشابه شکل زیر خواهد بود:

میز کار، محیطی است که برنامه های شما در سیستم رایانه در آن صفحه ظاهر می شود. این محیط شامل تصویر پس زمینه، میانبر برنامه ها، اسناد و پوشه ها است. شما می توانید تصویر پس زمینه را تغییر دهید. این صفحه اصلی ویندوز را میز کار می گویند. این صفحه شامل اجزای مختلفی مانند کامپیوتر من، سطل زباله، اسناد من و دیگر برنامه ها است.

آیکون :

آیکون ها یا نشانه ها، تصاویر کوچک گرافیکی بر روی Desktop هستند که جهت دست یابی آسان به برنامه ها و فایل ها از آنها کمک می گیریم. در قسمت پایین هر آیکون نام مربوط به آن نوشته شده است. اصلی ترین آیکون موجود در صفحه desktop ، آیکونی با نام computer می باشد که جزو آیکونهای اصلی است .

آیکون میانبر، شبیه به آیکون اصلی یک عنصر است. با این تفاوت که علامت در گوشه پایین سمت چپ آن نمایش داده می شود.

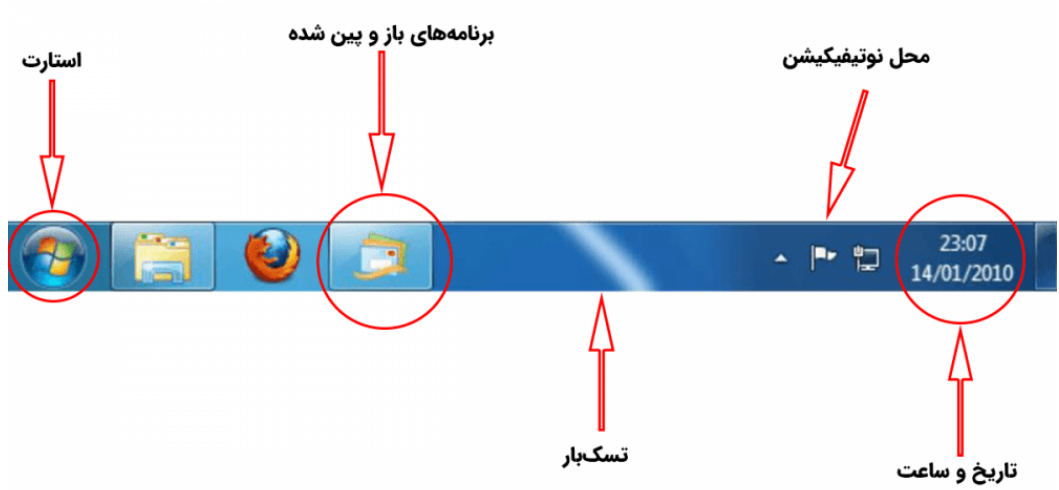

نوار وظیفه (Taskbar):

به کل نواری که در پایین صفحه desktop نمایش داده شده است، نوار Taskbar گفته می شود.

در گوشه پایین سمت چپ یک گزینه وجود دارد که مربوط به منوی start می باشد در وسط نوار Taskbar، برنامه های در حال اجرا نمایش داده می شوند. برای نمایش پنجره مربوط به یک برنامه خاص، تنها کافی است که بر روی گزینه مربوط به آن برنامه در نوار Taskbar، با موس کلیک کنیم تا پنجره آن برنامه، بر روی سایر پنجره ها قرار بگیرد و آن را به طور کامل ببینیم.

در سمت راست نوار Taskbar، بخشی وجود دارد که زمان و تاریخ فعلی را به ما نمایش می دهد.

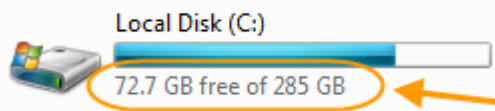
درايو (Drive) چیست؟

مکانی برای ذخیره و خواندن اطلاعاتی است که به راحتی حذف نمی شود. با کلیک بر روی گزینه my Computer ، پنجره ای نمایش داده می شود که درایوها در آن قرار گرفته اند.

هر کدام از درایوها با یک حرف انگلیسی بزرگ نام گذاری و نمایش داده می شوند و همین حروف هم پایه اصلی آدرس دهی آن ها می باشد.

همانطور که در تصویر زیر مشاهده می کنید در زیر هر درایو، میزان فضای آن که خالی است و میزان فضای کل آن نمایش داده می شود. free همان فضای خالی درایو است.

درايو C اصولا ويندوز بر روی آن نصب می شود. اگر به عکس زیر توجه کنید متوجه می شوید عکس کنار درایو نیز با هم متفاوت است.

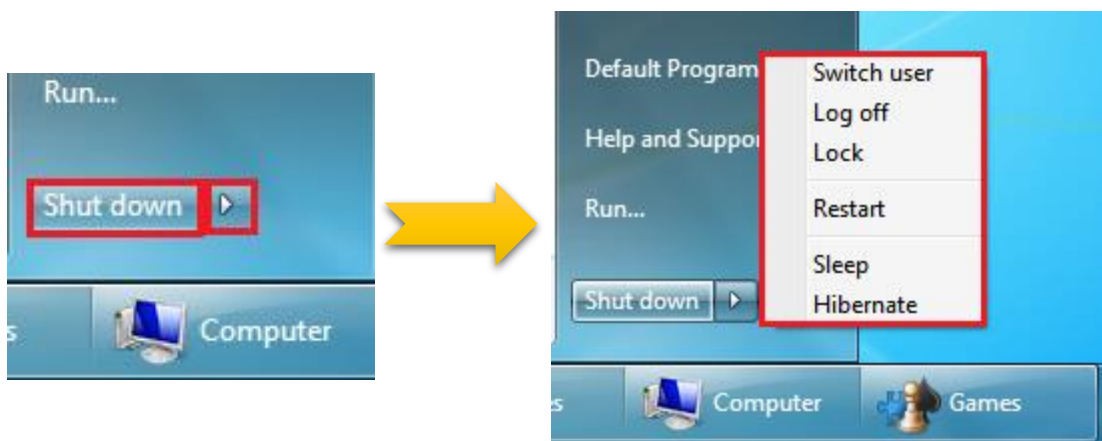

خاموش کردن و راه اندازی مجدد رایانه:

بر روی دکمه استارت Start کلیک چپ می کنیم.

برای خاموش کردن رایانه در سمت راست پنل گزینه Shut down را انتخاب می کنیم. برای راه اندازی مجدد بر روی علامت یا فلش موجود در جهت سمت راست، کلیک راست می کنیم و گزینه Restart را می زنیم.

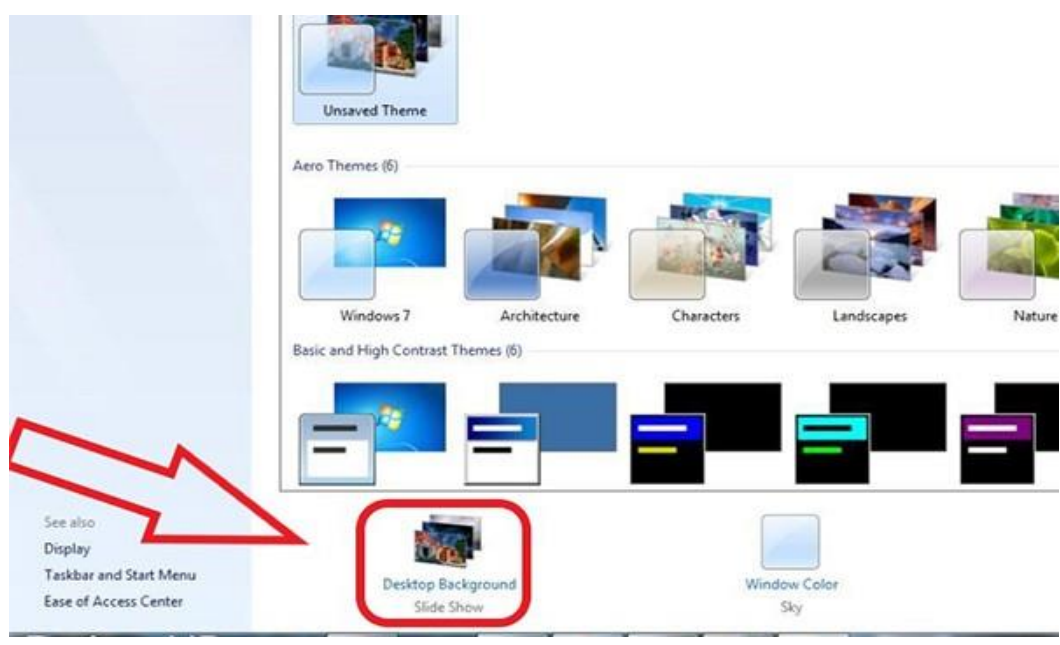
قسمت دوم : آموزش نرم افزار ویندوز

موضوع : تغییر پس زمینه - ساخت پوشه و فایل - چیدمان میز کار

تغییر پس زمینه ویندوز ۷ :

برای شروع شما باید روی صفحه دسکتاپ خود کلیک راست کرده سپس از لیستی که برای شما ظاهر شده، گزینه «Personalize» را انتخاب کنید که دقیقا در ردیف آخر قرار دارد.

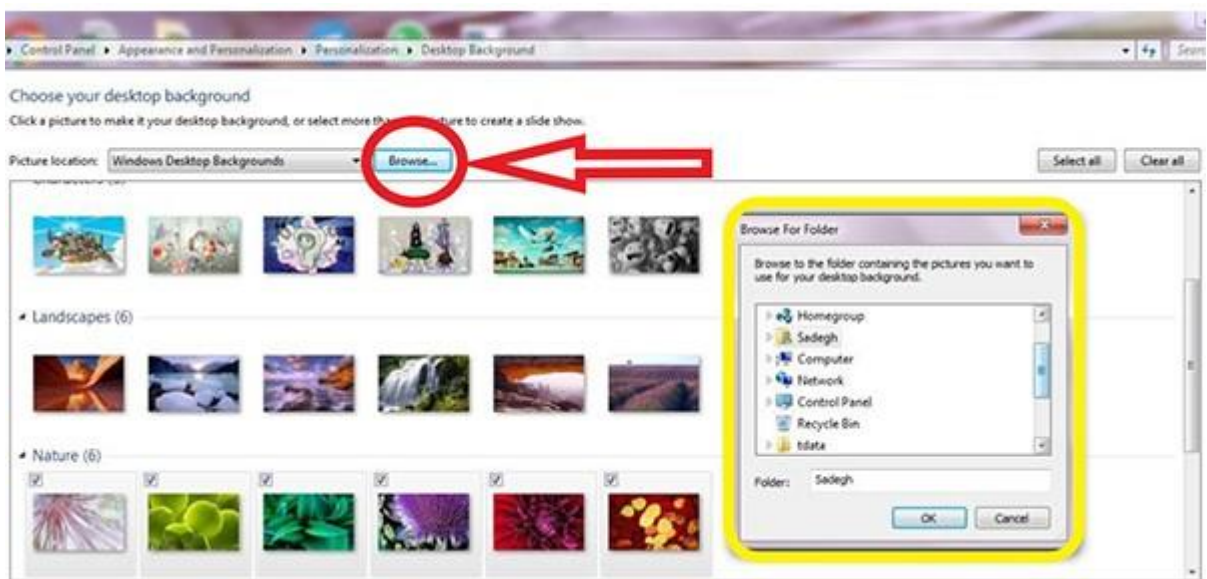
یک صفحه جدید باز می شود که مربوط به تنظیمات بک گراند دسکتاپ می باشد. در واقع چندین موضوع در وسط صفحه قرار دارد که می توانید یکی از آن ها را برای صفحه دسکتاپ خود تعیین کنید . همچنین در پایین صفحه، گزینه ای با عبارت Window color در دسترس بوده که می توانید یک رنگ را برای تصویر زمینه خود انتخاب کنید.

اگر قصد تغییر تصویر پس زمینه ویندوز ۷ با عکس دلخواه را دارید؛ شما باید از پایین صفحه، روی گزینه «Desktop Background» کلیک کنید.

با کلیک بر روی گزینه فوق، پنجره جدیدی برایتان باز می شود که داخل آن باید روی گزینه «Browse» کلیک کنید تا تمامی فایل های موجود را به شما نشان دهد. به همین منظور شما نیز می توانید روی فایل مورد نظر کلیک کنید سپس روی دکمه OK بزنید تا عکس ها به صورت انتخابی در آن پنجره ظاهر شوند.

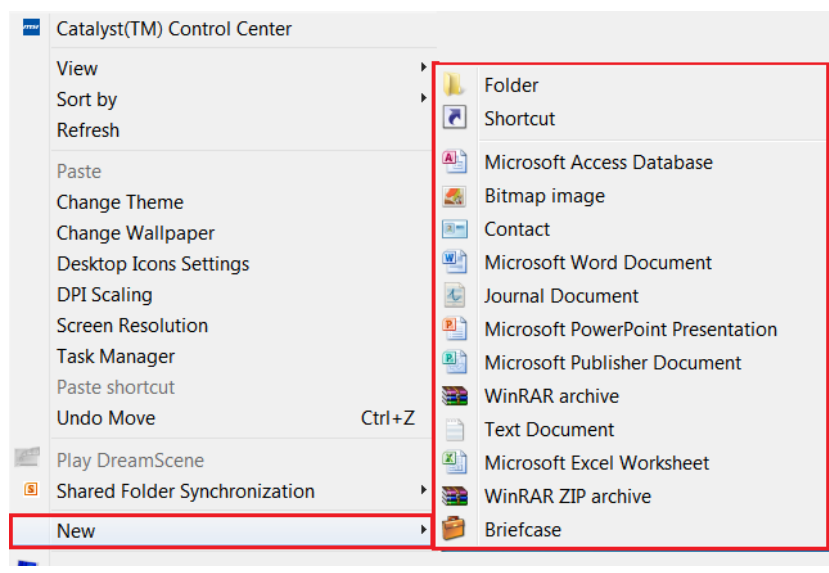

پوشه و فایل :

پوشه (Folder)، محلی برای دسته بندی و نگهداری برنامه ها و پرونده ها می باشد و اغلب دارای نامی مرتبط با برنامه ها و پرونده های حاوی آن می باشد.

کار با فایل ها از بسیاری جهات شبیه کار با پوشه ها است. از جمله تغییر نام، حذف، بازیافت و یا قراردادن میان بر. اما آنچه درباره فایل ها بسیار مهم است این است که فایل ها انواع مختلفی دارند که هر یک از آنها به روشی خاص و با نرم افزارهای مربوطه ایجاد و یا استفاده می شوند، در حالی که پوشه ها معمولاً هم شکل و هم نوع هستند.

برای ایجاد فایل و پوشه در یک فضای خالی داخل دسک تاپ کلیک راست می کنیم سپس برای ساخت پوشه گزینه Folder و برای ایجاد فایل از گزینه های دیگر با توجه به نوع فایل انتخاب می کنیم.

روش مرتب سازی یا sort کردن آیکون های دسکتاپ:

در دسکتاپ کلیک راست کنید.

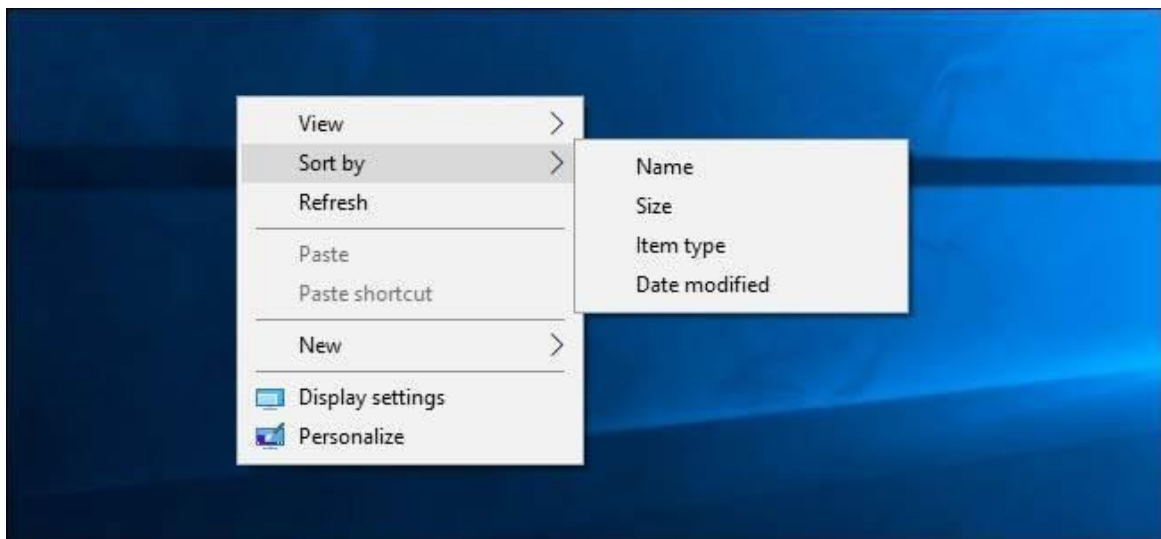
در پنجره باز شده به بخش **Sort By** بروید.

- **Name** پرونده ها و میانبرها بر پایه حروف الفبا مرتب می شوند.

- **Size** پرونده ها و میانبرها بر پایه اندازه و سایز، مرتب می شوند.

- **Item type** پرونده ها و میانبرها بر پایه گونه و تایپ، مرتب می شوند.

- **Date Modified** پرونده ها و میانبرها بر پایه زمان و تاریخ تنظیم، مرتب می شوند.

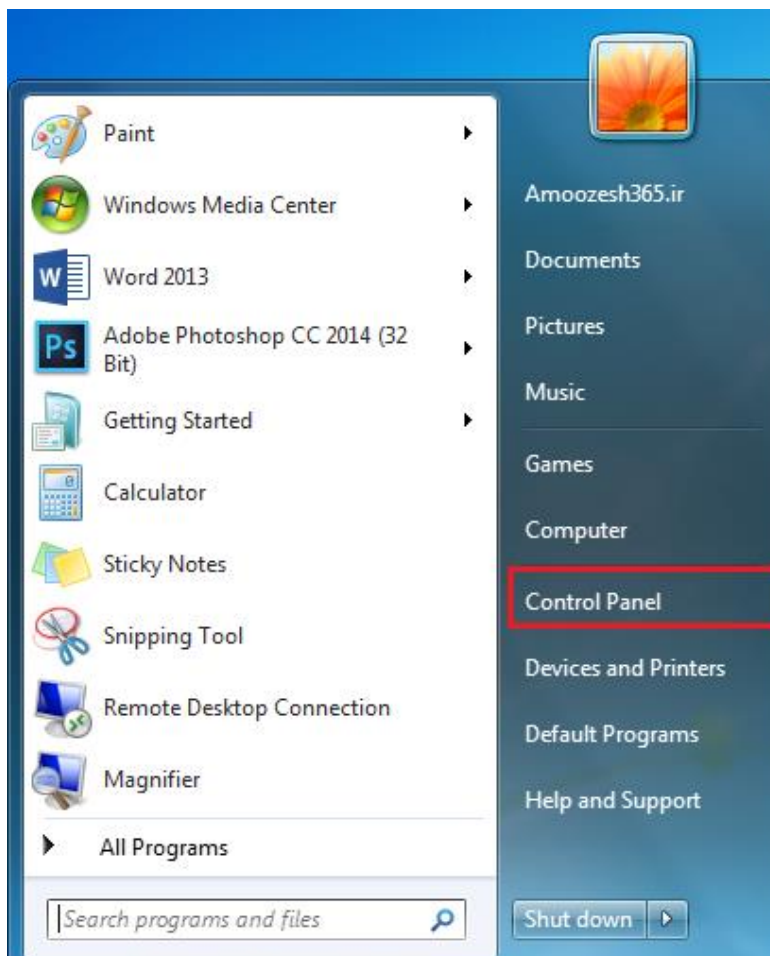

قسمت سوم : آموزش نرم افزار ویندوز
موضوع : تغییر زمان و تاریخ - سطل زباله - حذف فایل ها و
برگردان آنها - تعریف پنجره و چیدمان پنجره ها

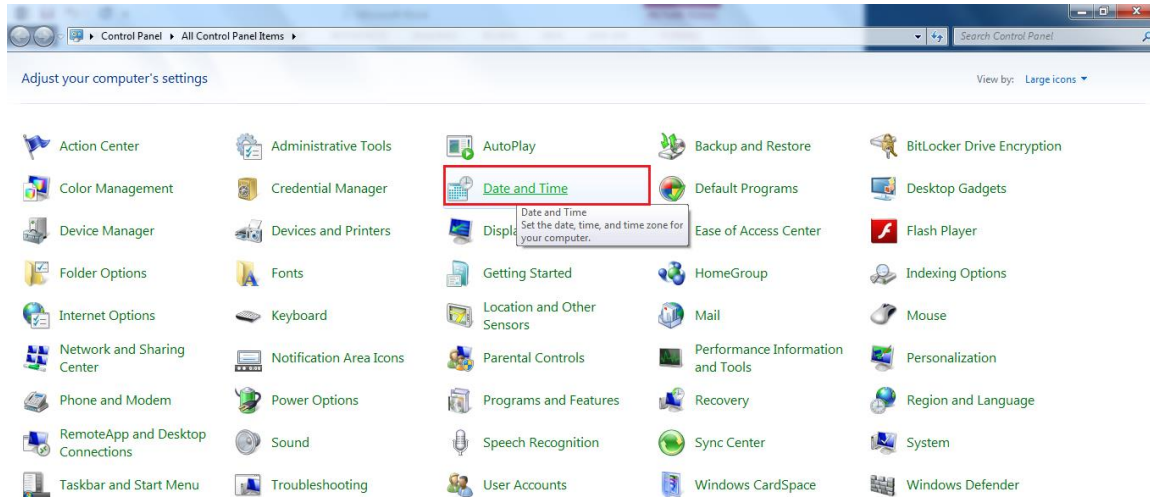
تنظیم تاریخ و ساعت DATE AND TIME:

جهت تنظیمات تاریخ و ساعت کامپیوتر می توانیم بر روی دکمه Start کلیک چپ
نماییم. پنجره Control panel ظاهر می گردد.

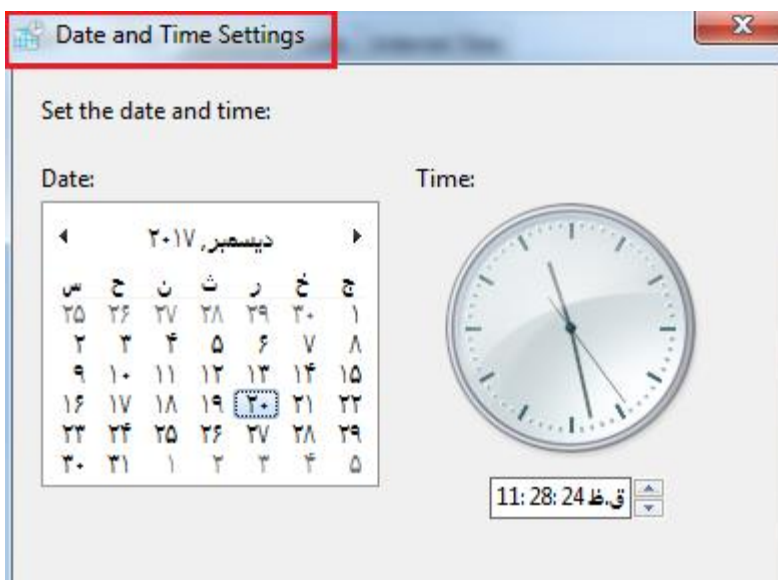

بر روی آیکن تصویر Date and Time کلیک چپ می کنیم.

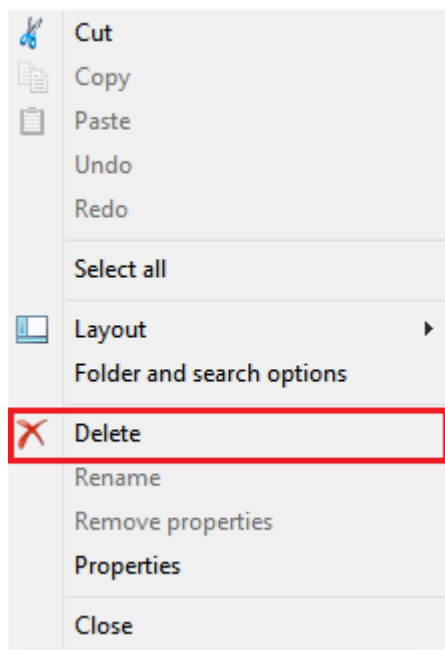

کادر محاوره ای Date and Time Settings ظاهر می گردد.
جهت تنظیم تاریخ به ناحیه Date رجوع می کنیم.

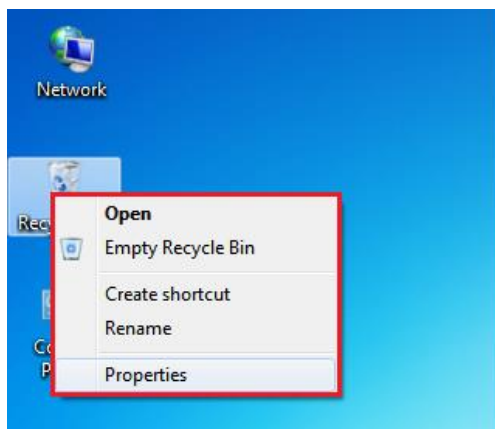
سطل زباله (RECYCLE BIN) :

جهت حذف تعدادی از فایل های موجود در سطل زباله لازم است ابتدا آن ها را انتخاب نماییم . سپس راست کلیک کرده گزینه Delete را انتخاب می کنیم و جهت تایید حذف بر روی دکمه Yes کلیک چپ می نماییم .

نکته : برای حذف بدون انتقال به سطل زباله همراه با دکمه Delete دکمه Shift را پایین نگه میداریم .

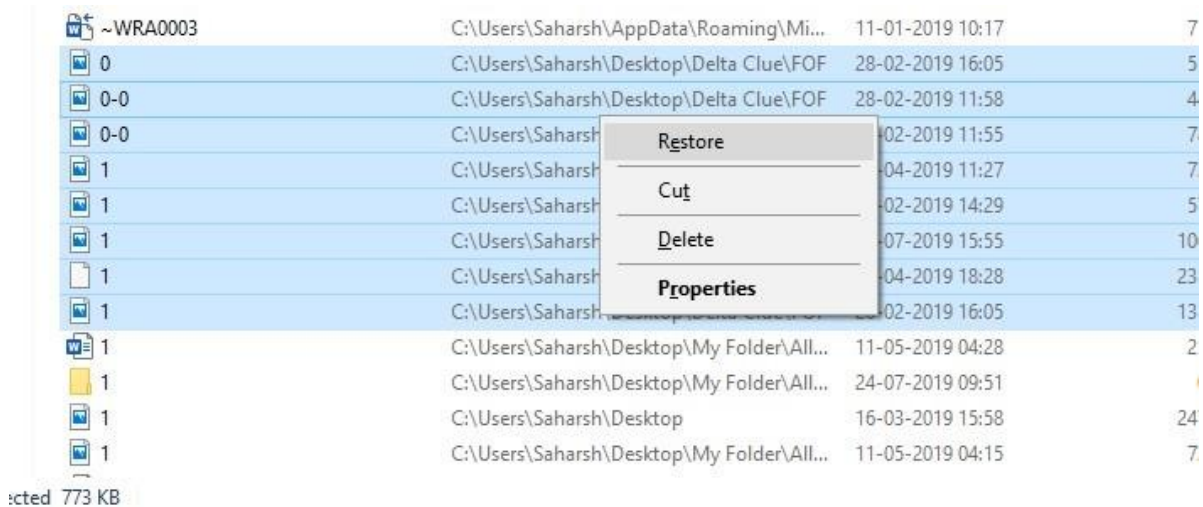
اگر بخواهیم کلیه محتویات موجود در سطل را حذف کنیم لازم است بر روی تصویر آیکن برنامه کلیک راست نماییم و گزینه Empty Recycle Bin را انتخاب نماییم .

بازیابی فایل های حذف شده:

ابتدا روی آیکون Recycle Bin در دسک تاپ دو بار کلیک می کنیم تا پنجره ی مربوطه باز شود . سپس فایل یا فایل های مورد نظر را انتخاب و روی گزینه Restore کلیک کنید.

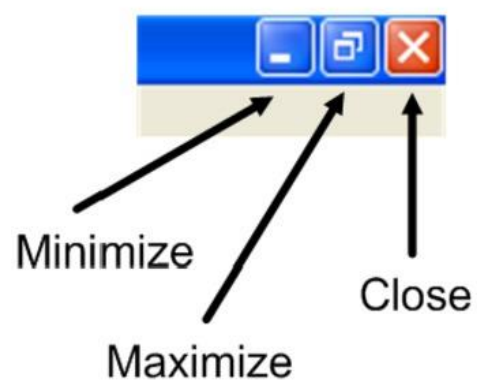
مفهوم پنجره (WINDOW) :

برای آشنای با پنجره ، بر روی آیکون My Computer دوبار کلیک کرده تا پنجره آن گشوده شود . نوار عنوان (Title Bar) در بالای هر پنجره نواری رنگی قرار دارد که شامل نام برنامه یا پوشه ی حاوی آن است نوار عنوان پنجره می گوئیم . از سه دکمه سمت راست نوار عنوان برای به حداکثر رساندن پنجره (Maximize) و برگرداندن به حالت اولیه (Restor) کوچک کردن (Minimize) و بستن (Close) استفاده می کنیم .

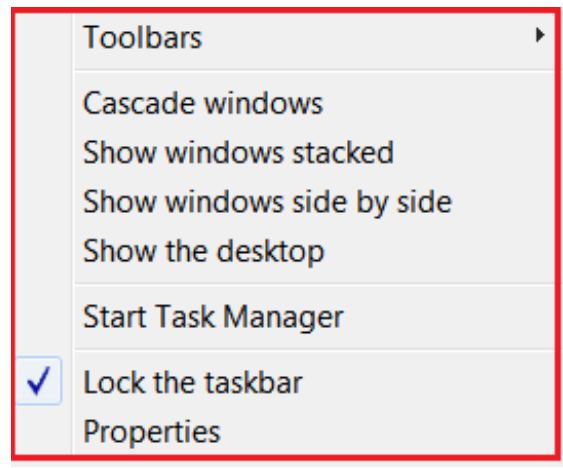

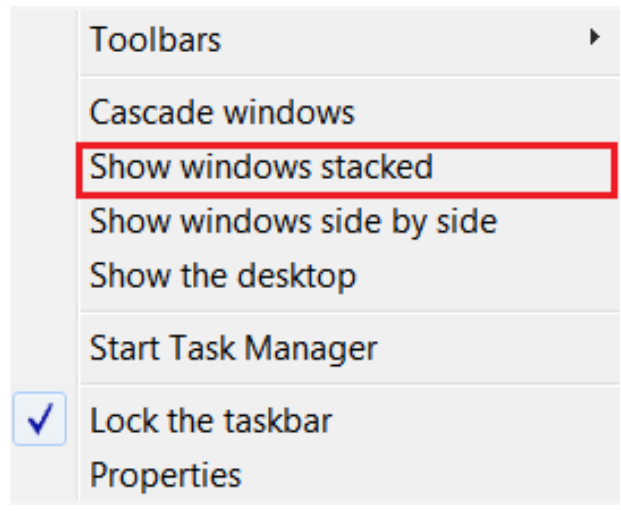
نوار آدرس (Address Bar) نوار سفید رنگی است که معمولا در زیر نوار ابزار اکثر پنجره ها وجود دارد و در سمت چپ آن کلمه ی Address نوشته شده است. این نوار به ما امکان می دهد که آدرس برنامه ها، پوشه ها و حتی صفحات وب و سایت های اینترنت را در آن تایپ کنیم و فوری به آن دسترسی پیدا کنیم.

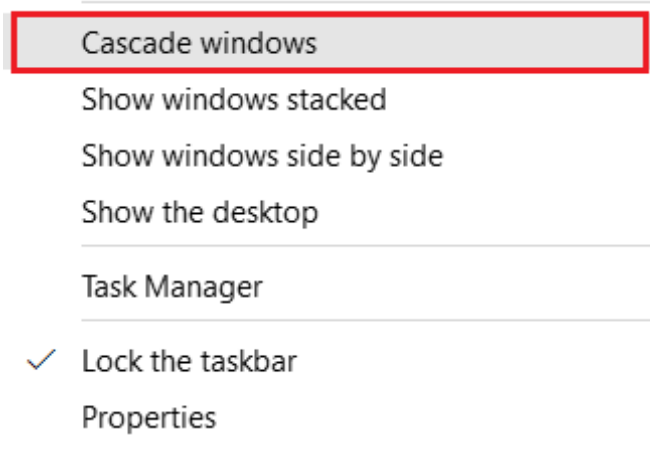
مرتب سازی پنجره ها :

جهت مرتب سازی پنجره ها لازم است در ناحیه Task bar ویندوز کلیک راست کنیم. از لیست منوی ظاهر شده برای مرتب سازی به صورت ردیفی روی گزینه ردیفی (Stacked) کلیک چپ می کنیم.

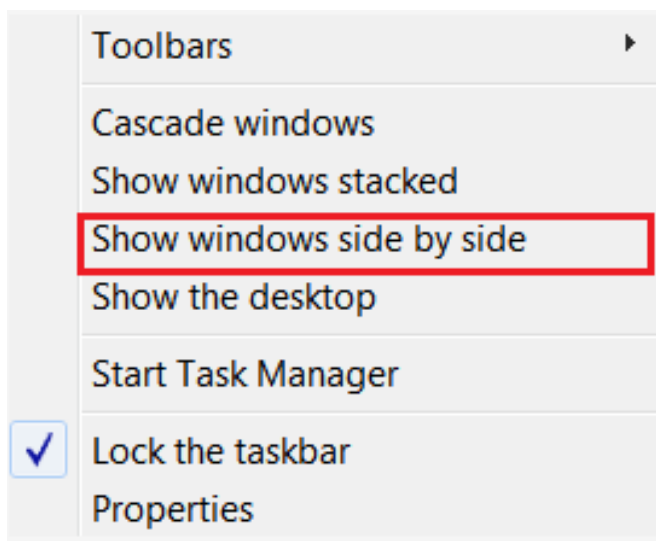

مرتب سازی به صورت آبخاری گزینه Cascade را انتخاب می کنیم .

مرتب سازی به صورت عمودی گزینه Side by Side را انتخاب می کنیم .

قسمت چهارم : آموزش نرم افزار ویندوز

موضوع : نمایش مشخصات سیستم - نصب صفحه کلید فارسی -

تنظیم محافظ صفحه - انتقال و کپی فایل و پوشه

نحوه دیدن مشخصات سیستم:

برای مشاهده مشخصات بر روی My Computer کلیک راست کرده و گزینه Properties را انتخاب کنید.

View basic information about your computer

Windows edition

Windows 7 Ultimate

Copyright © 2009 Microsoft Corporation. All rights reserved.

Service Pack 1

System

Rating:

Windows Experience Index

Processor:

Intel(R) Core(TM) i3-4160 CPU @ 3.60GHz 3.60 GHz

Installed memory (RAM):

8.00 GB

System type:

64-bit Operating System

Pen and Touch:

No Pen or Touch Input is available for this Display

Computer name, domain, and workgroup settings

Computer name:

z2-PC

Full computer name:

z2-PC

Computer description:

Workgroup:

WORKGROUP

Windows activation

Windows is activated

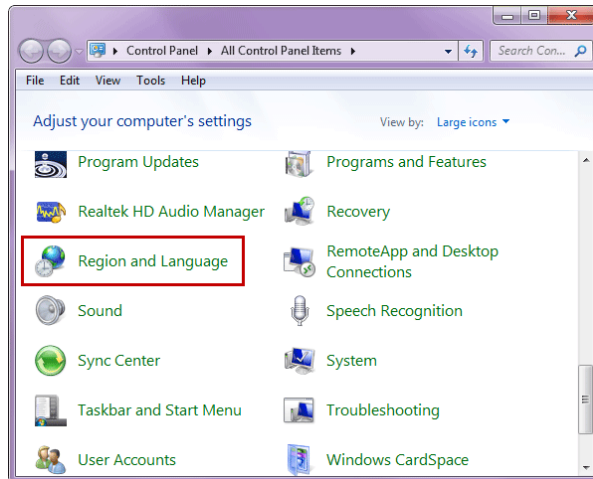
Product ID: 00426-OEM-8992662-00173

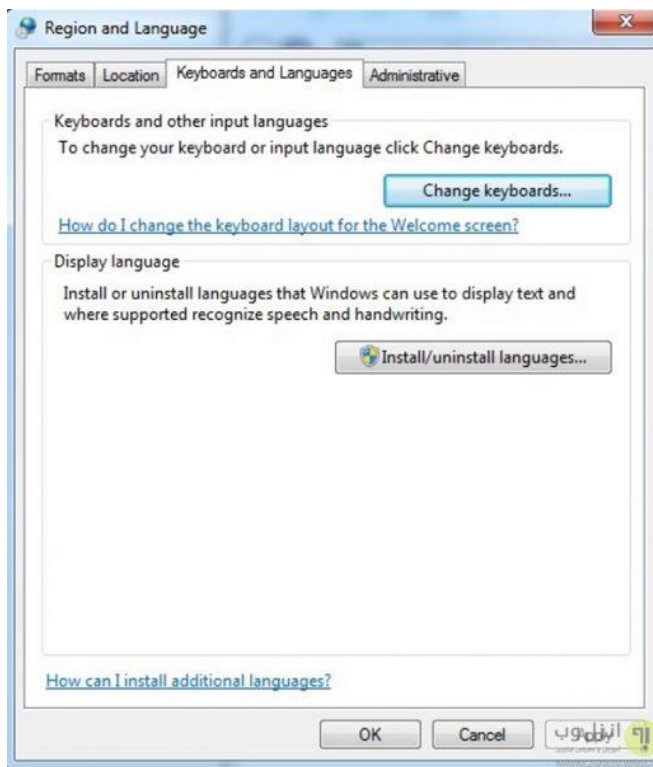

نصب صفحه کلید زبان فارسی:

بر روی منوی استارت کلیک کرده و گزینه **Control Panel** را انتخاب کنید. آیکون **Region and Language** را انتخاب کنید.

بر روی تب **Keyboards and Language** کلیک کرده و در همان قسمت بالا بر روی کلید **Change Keyboards** کلیک کنید.

در همان تب **General** بر روی کلید **Add** کلیک کرده و از لیست زبان هایی که نمایش داده می شود **Persian** را انتخاب تا زیر مجموعه های آن نمایش داده شود.

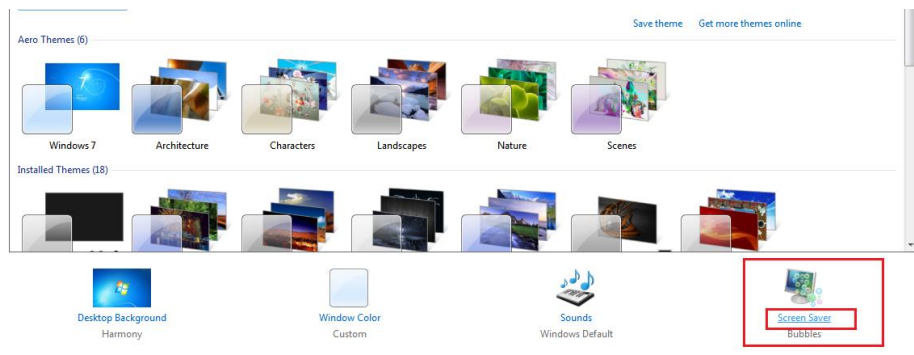
کافیست در این قسمت گزینه **Keyboard** را انتخاب و از لیست گزینه های زیر مجموعه **Persian** را انتخاب کنید. تمام صفحات را با کلیک بر روی کلید **OK** ببندید.

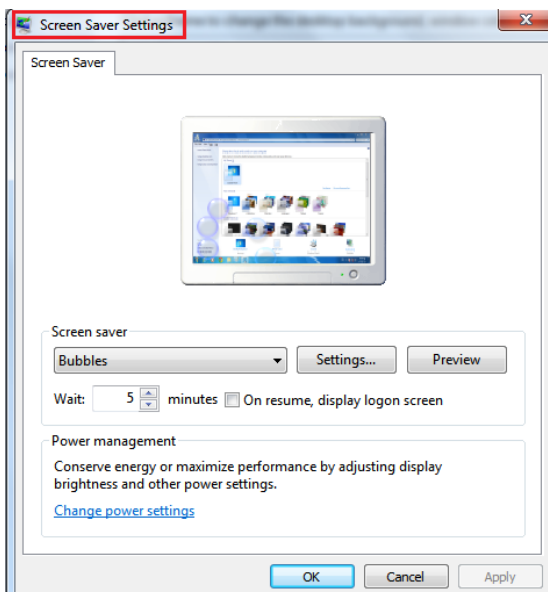

ایجاد محافظ صفحه :

اسکرین سیور (ScreenSaver) همان محافظ صفحه می باشد. زمانی که سیستم روشن است ولی با سیستم کار نمی کنیم بعد از گذشت بازه زمانی مشخصی صفحه ای بر روی نمایشگر ویندوز نمایان می شود که از آن به عنوان محافظ صفحه یاد می شود. برای فعال کردن آن در فضای خالی دسک تاپ کلیک راست می کنیم و گزینه Personalize را انتخاب و سپس Screen Saver را انتخاب می کنیم :

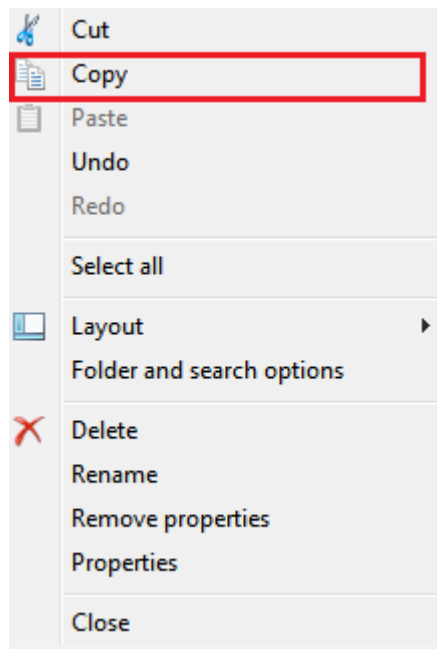
سپس از گزینه های موجود یک نمونه را انتخاب می کنیم و در قسمت Wait مدت زمان نمایش آن را تنظیم می کنیم .

نحوه کپی کردن فایل:

کپی کردن به معنای تکثیر فایل و یا اطلاعات می باشد. اگر بخواهیم فایلی را از یک مکان به مکان دیگر انتقال دهیم به گونه ای که فایل مورد نظر هم در این مکان قرار داشته باشد هم بتوانیم به مکان دیگر منتقل کنیم از عملکرد Copy استفاده می نمایم. جهت کپی کردن فایل ها لازم است ابتدا فایل های مورد نظر را انتخاب نمایم. کلیک راست کنید و گزینه Copy را انتخاب کنید.

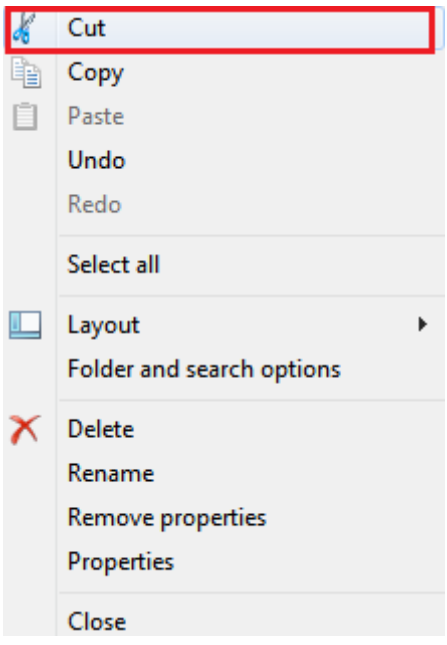
سپس به مکان دیگری که تصمیم داریم فایل ها در آن مکان قرار گیرد مراجعه می کنیم. کلیک راست می کنیم و بر روی گزینه Paste کلیک چپ می کنیم.

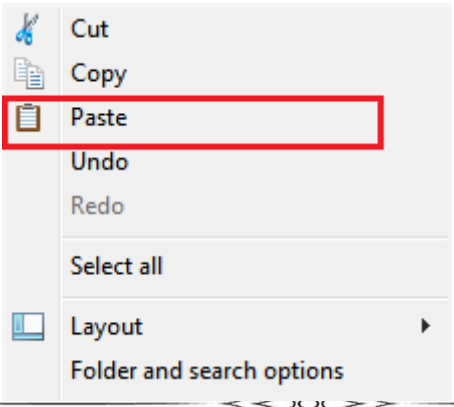

منتقل کردن یک فایل :

کات کردن به معنای جابه جایی فایل و اطلاعات می باشد. اگر بخواهیم فایلی را از یک مکان به مکان دیگر انتقال دهیم به گونه ای که فایل مورد نظر در مکان اولیه دیگر موجود نباشد و ما آن را به طور کامل در مکان دیگر بخواهیم انتقال دهیم از عملکرد Cut استفاده می کنیم. ابتدا فایل های مورد نظر را انتخاب کرده سپس کلیک راست کرده و روی گزینه Cut کلیک چپ می کنیم.

سپس به مکان دیگری که تصمیم داریم فایل ها را در آن مکان قرار دهیم مراجعه کنیم و بر روی گزینه Paste کلیک چپ می نماییم.

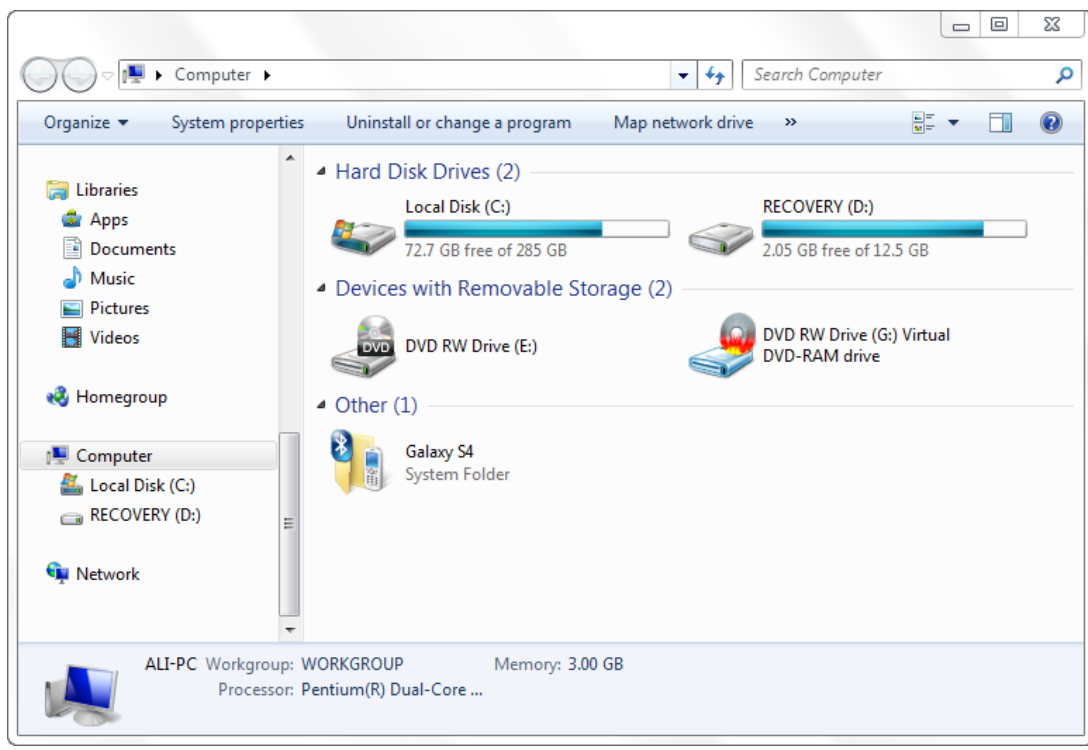

قسمت پنجم : آموزش نرم افزار ویندوز

موضوع : مشخصات درایو - سفارشی سازی نوار وظیفه

مشخصات درایوها :

با کلیک بر روی آیکون Computer در صفحه desktop ، پنجره ای به شکل زیر نمایش داده می شود . هر درایو با یک حرف انگلیسی بزرگ نمایش داده می شود و آدرس دهی آن نیز بر اساس همین حرف می باشد. مثلا در عکس فوق، دو درایو C و D نمایش داده شده است. همچنین در زیر هر درایو، میزان فضای کل آن درایو و همچنین میزان فضایی از آن که خالی (free) است، نمایش داده می شود :

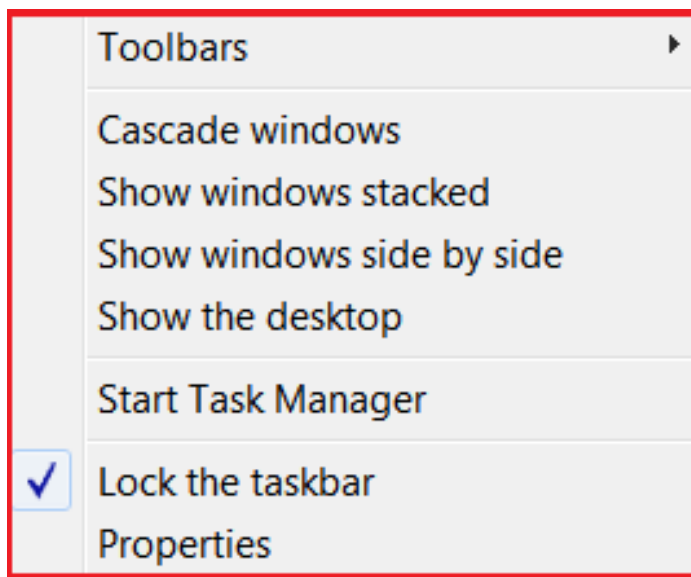

سفارشی سازی نوار وظیفه:

روی یک ناحیه خالی از نوار وظیفه کلیک راست بزنید تا منویی ظاهر شود.

گزینه **Lock the Taskbar**:

در صورتی که میخواهید مانع تغییر پهنا و مکان نوار وظیفه شوید، این گزینه را علامت دار کنید.

برای بستن برنامه های باز توسط نوار وظیفه ، کافی است روی نام برنامه در نوار وظیفه کلیک راست کنید و گزینه close را انتخاب کنید .

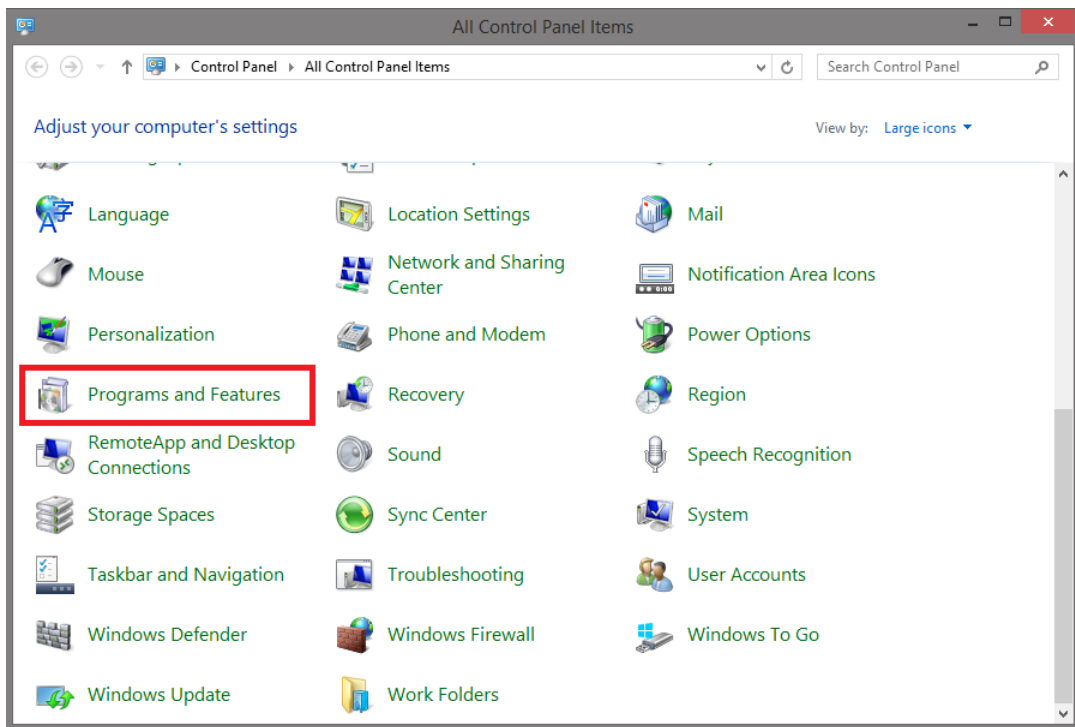
قسمت ششم : آموزش نرم افزار ویندوز

موضوع : نحوه حذف برنامه ها - توضیحات منو Start - اضافه

کردن برنامه های پر کاربرد به منوی Start

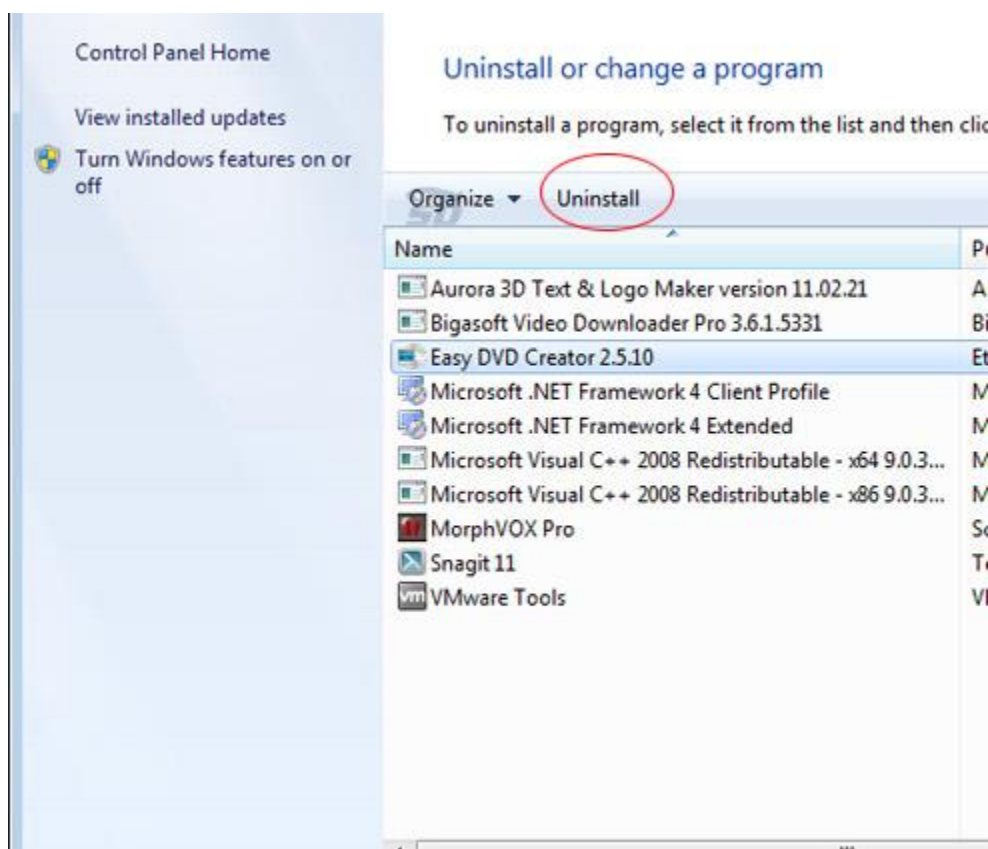
حذف برنامه ها :

اگر قصد دارید برنامه ای را از روز کامپیوتر حذف کنید ، تقریباً غیر ممکن خواهد بود .
که هر یک از اجزای برنامه را ردگیری کرده و به طور جداگانه آن را حذف کنید .
برای حذف برنامه ها ، منوی استارت و گزینه Control Panel را انتخاب می کنیم .
سپس گزینه programs and features را کلیک کنید .

اینک برنامه ای که تصمیم به حذف آن دارید را انتخاب کنید و سپس در بخش بالایی گزینه Uninstall را انتخاب کنید.

منوی شروع:

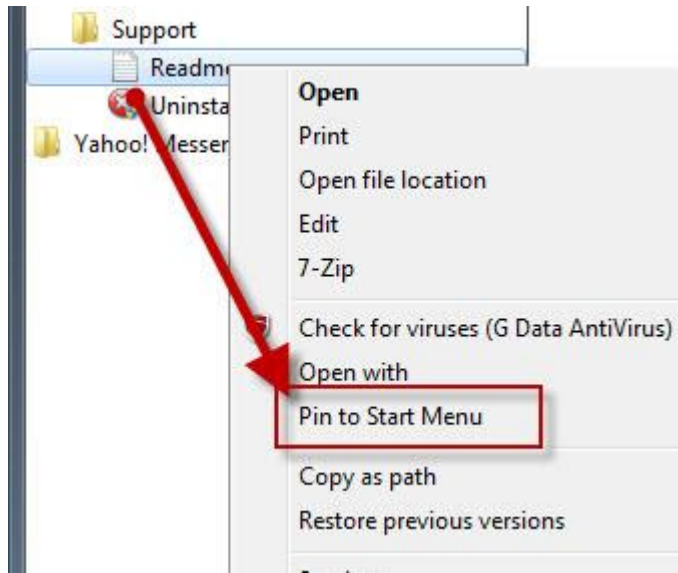
شامل برنامه هایی از پیش تعیین شده توسط ویندوز ۷ می باشد که به صورت نمای کاشی کاری در کنار یکدیگر قرار گرفته اند. پوشه Document محل نگهداری اسناد و متن ها و همچنین پوشه Picture محل نگهداری عکس ها می باشند.

اضافه کردن برنامه های پر کاربرد به منوی Start :

روی دکمه Start کلیک کنید و سپس روی کلمات All Apps در گوشه سمت چپ پایین منو کلیک کنید روی موردی که می خواهید در منوی Start ظاهر شود کلیک راست کنید. سپس Pin to Start را انتخاب کنید. از دستکاپ، روی موارد مورد نظر کلیک راست کرده و Pin to Start را انتخاب کنید.

برای حذف یک آئتم سنجاق شده (pinned) ، به سادگی بر روی آن راست کلیک کنید و گزینه Unpin from Start Menu را انتخاب نمایید.

